

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1293/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 11 декември 2013 година****за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 192 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата доведоха до съществени подобрения в състоянието на околната среда. Въпреки това в областта на околната среда и климата остават големи предизвикателства, които, ако не бъдат разрешени, ще доведат до сериозни последици за Съюза.
- (2) Справянето с тези предизвикателства, свързани с околната среда и климата, поради техния мащаб и сложност, следва да бъде финансирано предимно чрез основните програми за финансиране от страна на Съюза. В съобщението си от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за Европа 2020“, Комисията, отчитайки предизвикателството с изменението на климата, заяви, че има намерение да увеличи свързаната с климата част от бюджета на Съюза на поне 20 %, като към това да допринасят и други политики. Настоящият регламент следва да допринесе за постигането на тази цел.
- (3) Тези програми за финансиране от страна на Съюза не могат да обхванат всички специфични нужди на действията в областта на околната среда и климата. Нужни са специфични подходи по отношение на действията в областта на околната среда и климата,

които да разглеждат неравномерното интегриране на техните цели в практиките на държавите-членки, неравномерното и неправилно прилагане на законодателството в държавите-членки и недостатъчното разпространение на информация и недостатъчното насърчаване на политическите цели. Уместно е да се осигури проследяване на програмата, създадена с Регламент (ЕО) № 614/2007 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и да се приеме нов регламент. Следователно настоящият регламент следва да установи програма за финансиране, специално предназначена за действията в областта на околната среда и климата („програма LIFE“). За да се постигне съществено въздействие от финансирането от Съюза, следва да се установи тясно взаимодействие и взаимно допълване между програмата LIFE и други програми за финансиране на Съюза.

- (4) Природните блага са разпределени неравномерно по територията на Съюза, но ползите от тях засягат всички и се усещат от Съюза като цяло. Задължението на Съюза да запази тези блага изисква последователното прилагане на принципите на солидарност и споделяне на отговорностите, което предполага, че някои проблеми на Съюза в областта на околната среда и климата ще бъдат по-добре решени на регионално или местно равнище. От 1992 г. насам програмите LIFE играят съществено важна роля за повече солидарност и споделяне на отговорностите за запазване на общото благо на Съюза в областта на околната среда и климата. Програмата LIFE следва да продължи да играе тази роля.
- (5) Като се има предвид нейната характеристика и мащаб, програмата LIFE не може да разреши всички проблеми, свързани с околната среда и климата. По-скоро нейната цел следва да бъде да действа като катализатор на промени в разработването и прилагането на политиките, като предоставя и разпространява решения и най-добри практики за постигане на целите в областта на околната среда и климата и като насърчава новаторски технологии за околната среда и изменението на климата. В усилията си да постигне това, програмата LIFE следва да подпомага прилагането на Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Благоустройство в рамките на нашата планета“, установена с Решение на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ („7-ма програма за действие за околната среда“).

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 111.

⁽²⁾ ОВ С 277, 13.9.2012 г., стр. 61.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още не публикувана в Официален вестник) и Решение на Съвета от 5 декември 2013 г.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 614/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 май 2007 година относно финансовия инструмент за околната среда (LIFE+) (ОВ L 149, 9.6.2007 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Решение на Европейския парламент и на Съвета 20 ноември 2013 г. относно „Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живеем добре в пределите на нашата планета“

- (6) Настоящият регламент установява финансов пакет от 3 456,655 милиона евро по текущи цени, което се равнява на 0,318 % от общата сума на бюджетните кредити за поети задължения, посочена в Регламента на Съвета (ЕС, Евратом) № 1311/2013 г. ⁽¹⁾, за цялата продължителност на програмата LIFE, който представлява основната референтна сума за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 17 от Междунституционално споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ⁽²⁾.
- (7) Съгласно заключенията на Европейския съвет от Люксембург от декември 1997 г. и на Европейския съвет от Солун от юни 2003 г. държавите кандидатки и държавите от Западните Балкани, включени в процеса на стабилизиране и асоцииране, както и държавите, спрямо които се прилага Европейската политика за съседство, следва да имат право да участват в програми на Съюза, в съответствие с условията, установени в съответните двустранни или многостранни споразумения, сключени с тези държави.
- (8) Съгласно Решение 2001/822/ЕО на Съвета ⁽³⁾ (Решение за асоцииране на отвъдморските страни и територии) лица от отвъдморска страна или територия (ОСТ) и когато е приложимо, съответни публични и/или частни органи и институции от ОСТ се допускат за участие в програми на Съюза при спазване на правилата и целите на въпросните програми, а също и на разпоредбите, приложими за държавата-членка, с която ОСТ е свързана.
- (9) С оглед на ефективността на направените в рамките на Съюза инвестиции в областта на околната среда и климата, някои дейности трябва да се изпълняват извън неговите граници. Тези инвестиции не винаги може да бъдат финансирани от финансовите инструменти за външна дейност на Съюза. По изключение и ако са спазени определени условия, установени с настоящия регламент, следва да са възможни дейности, финансирани по програмата LIFE, и в държави, които не участват пряко в програма LIFE, както и дейности на юридически лица, установени в тези държави.
- (10) Настоящият регламент следва да осигурява също така рамка за сътрудничество със съответните международни организации и осигуряване на подкрепа за тях, с оглед посрещане на нуждите в областта на околната среда и климата, които не попадат в обхвата на финансовите инструменти за външна дейност, като например някои проучвания.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 г. (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник.).

⁽²⁾ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

⁽³⁾ Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решението за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).

- (11) Изисквания по отношение на околната среда и климата следва да бъдат интегрирани в политиките и дейностите на Съюза. Следователно програмата LIFE следва да бъде допълваща към други програми за финансиране от страна на Съюза, включително Европейския фонд за регионално развитие ⁽⁴⁾, Европейския социален фонд ⁽⁵⁾, Кохезионния фонд ⁽⁶⁾, Европейския фонд за гарантиране на земеделието ⁽⁷⁾, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони ⁽⁸⁾, Европейския фонд за морско дело и рибарство и „Хоризонт 2020 - рамковата програма за научни изследвания и иновации“ ⁽⁹⁾ („Хоризонт 2020“).

Комисията и държавите-членки следва да осигурят такова взаимно допълване на всички равнища. Взаимното допълване на равнището на Съюза следва да се гарантира чрез създаване на структурирано сътрудничество между програмата LIFE и програмите за финансиране от страна на Съюза при споделено управление в общата стратегическа рамка, създадена с Регламент на Европейския парламент и на Съвета (ЕС) № 1303/2013 ⁽¹⁰⁾ („Регламент за общоприложими разпоредби), по-специално с цел да се насърчава финансирането на дейностите, които допълват интегрирани проекти или подкрепят използването на решения, методи и подходи, разработени в рамките на програмата LIFE. Програма LIFE следва да насърчава също така използването на резултатите от изследвания и иновации в областта на околната среда и климата, постигнати по „Хоризонт 2020“. В този контекст програмата следва да предлага възможности за съфинансиране за проекти с ясни ползи за околната среда и климата с оглед осигуряване на полезни взаимодействия между програмата LIFE и „Хоризонт 2020“. Необходимо е координиране, за да се предотврати двойното финансиране. Комисията следва да предприеме действия, за да предотврати припокриване и

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (Виж страница 289 от настоящия брой на Официален вестник.).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 (Виж страница 470 от настоящия брой на Официален вестник.).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 (Виж страница 281 от настоящия брой на Официален вестник.).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на Общата селскостопанска политика (ОВ L 209, 11.8.2005, стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕО) № 1290/2005.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник.).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник.).

допълнителна административна тежест за бенефициерите на проектите, в резултат на задължения за докладване по различни финансови инструменти. С цел гарантиране на яснота и практическа осъществимост на интегрираните проекти по програмата LIFE, евентуалните договорености за сътрудничество следва да се определят на ранен етап. Държавите-членки следва да предвидят позоваване на подобни договорености в своите споразумения за партньорство, за да се гарантира, че предимствата на интегрираните проекти могат да се вземат предвид по време на изготвянето на оперативни програми или програми за развитие на селските райони.

- (12) Спирането на загубата на биологично разнообразие, обръщането на този процес и подобряването на ресурсната ефективност, както и справянето с проблемите на околната среда и здравето продължават да бъдат основни предизвикателства пред Съюза. Тези предизвикателства изискват по-големи усилия на равнището на Съюза за предоставяне на решения и най-добри практики, които спомагат за постигането на целите от Съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020: стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ („стратегията „Европа 2020“). Освен това подобряването на управлението, по-специално чрез повишаване на осведомеността и участие на заинтересованите страни, е от съществено значение за постигането на целите в областта на околната среда. Следователно подпрограмата за околната среда следва да има три приоритетни области за действие: околна среда и ресурсна ефективност, природа и биологично разнообразие, както и управление и информация, свързани с околната среда. Следва да се даде възможност проектите, финансирани по програмата LIFE, да допринасят за постигането на специфичните цели на повече от една от тези приоритетни области и да включват участието на повече от една държава-членка.
- (13) Съобщението на Комисията от 20 септември 2011 г., озаглавено „Пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа“ предложи основните етапи и действията, които са необходими за очертаване пътя на Съюза към по-ефикасно използване на ресурсите и устойчив растеж. Следователно приоритетната област „околна среда и ресурсна ефективност“ следва да подкрепи ефективното изпълнение на политиката на Съюза в областта на околната среда от публичния и частния сектор, по-специално в секторите на околната среда, обхванати от пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа, като се улесняват разработването и споделянето на нови решения и най-добри практики. В този контекст Комисията следва да гарантира съгласуваност и да избегне припокриване с „Хоризонт 2020“.
- (14) В Съобщението на Комисията от 3 май 2011 г., озаглавено „Нашата застраховка живот, нашият природен капитал: стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“ („Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“) са поставени цели за спиране на загубата и възстановяване на биологичното разнообразие. Тези цели включват, наред с другото, пълното прилагане на

Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁽¹⁾ и Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, както и поддържането и възстановяването на екосистемите и услугите, които те предоставят. Програмата LIFE следва да допринася за постигането на тези цели. Следователно приоритетната област „природа и биологично разнообразие“ следва да акцентира върху изпълнението и управлението на мрежата „Натура 2000“, създадена съгласно Директива 92/43/ЕИО, по-специално по отношение на приоритетната рамка за действие изготвена въз основа на член 8 от същата директива, върху разработването и разпространението на най-добри практики по отношение на биологичното разнообразие и на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, както и върху по-широките предизвикателства пред биологичното разнообразие, установени от Стратегията на Съюза за биологичното разнообразие до 2020 г.

- (15) Приносът на програмата LIFE към годишните потребности от финансиране на мрежата „Натура 2000“ следва да се разглежда в контекста на осигурените разходи за биологично разнообразие от други фондове на Съюза. Следва да се обърне специално внимание на интегрираните проекти по програмата LIFE като механизъм за координирано финансиране за мрежата „Натура 2000“, предвид техния потенциал за мобилизиране на финансови средства и увеличаване на капацитета за усвояване на средства за разходите за природа и биологично разнообразие в рамките на други фондове на Съюза.
- (16) Горите играят значителна роля за околната среда и климата, например по отношение на биологичното разнообразие, водите, почвите и смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него. Горите и почвите помагат за регулирането на климата чрез поглъщането на въглероден диоксид (CO₂) от атмосферата и съхранението на огромни количества въглерод. Нужно е осигуряването на подходящи съвместими данни и информация, за да се оптимизира тази роля. Следователно настоящият регламент следва да представлява също така рамка за подкрепа на полезните взаимодействия между действията в областта на околната среда и климата, които са свързани с горите и почвите, включително и наблюдението на тези действия. Недостигът на вода и засушаванията, както и управлението на риска от наводнения представляват други области за увеличаване на полезните взаимодействия.
- (17) С оглед на оптимално използване на средствата по програмата LIFE следва да се насърчава взаимодействието между подпрограмата за околната среда, по-специално за опазване на биологичното разнообразие, и мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към това изменение по подпрограмата за действия по климата.

⁽¹⁾ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁽²⁾ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

- (18) В Съобщението на Комисията от 15 декември 2011 г., озаглавено „Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност“ („Пътна карта 2050“), се потвърждава, че изпитването на нови подходи за смекчаване на изменението на климата ще продължи да бъде от съществено значение за преминаването към икономика с ниска въглеродна интензивност. Адаптацията към изменението на климата, като междусекторен приоритет на Съюза, също трябва да бъде гарантирана. Освен това насърчаването на управлението и повишаването на осведомеността са от съществено значение за постигането на конструктивни резултати и за гарантиране на участието на заинтересованите страни. Следователно подпрограмата за действия по климата следва да подкрепя усилията, които допринасят към трите приоритетни области: смекчаване на изменението на климата, адаптация към изменението на климата и управление и информация, свързани с климата. Следва да се даде възможност проектите, финансирани по програмата LIFE, да допринасят за постигането на специфичните цели на повече от една от тези приоритетни области и да включват участието на повече от една държава-членка.
- (19) Приоритетната област „смекчаване на изменението на климата“ следва да допринася за разработването и изпълнението на политиката и законодателството на Съюза по отношение на климата, по-специално по отношение на мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове, политиките, свързани със земеползването, промяната на земеползването и горското стопанство, опазването на естествените поглъщатели на въглерод, системата за търговия с емисии, усилията на държавите-членки за намаляване на емисиите на парникови газове, улавянето и съхранението на въглерод, възобновяемата енергия, енергийната ефективност, транспорта и горивата, защитата на озоновия слой и флуорираните газове. Изграждането на инфраструктура за улавяне и съхранение на въглерод се считат за попадащи извън обхвата на програмата LIFE и следователно няма да бъдат подкрепяни.
- (20) Първите последици от изменението на климата вече може да се видят в Европа и в световен мащаб, като екстремни климатични условия, водещи до наводнения и суши, както и покачващите се температури и морското равнище. Следователно приоритетната област „адаптация към изменението на климата“ следва да помогне на населението, икономическите сектори и регионите да се адаптират към посочените въздействия, посредством специфичните мерки и стратегии за адаптация. Действия в тази област следва да бъдат допълващи към действията, отговарящи на условията за финансиране по финансовия инструмент за гражданска защита, установен с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Изграждането на големи инфраструктурни проекти се счита за попадащо извън обхвата на програмата LIFE и следователно няма да бъдат подкрепяно.
- (21) Пълното прилагане на политиката и законодателството в областта на околната среда и климата е неразделно свързано с постигането на по-добро управление, подобряване на участието на заинтересованите лица и разпространението на информация. Следователно приоритетните области „управление и информация“ и по двете подпрограми следва да подкрепят разработването на платформи за сътрудничество и споделянето на най-добри практики с оглед на по-ефективното спазване и прилагане на законодателството, включително програми за обучение на съдии и прокурори, и следва да генерират подкрепа от обществеността и заинтересованите страни към усилията на Съюза за формиране на политиката в областта на околната среда и климата. По-специално следва да се подкрепят подобрения в разпространението на базата знания и най-добрите практики при прилагането на законодателството на Съюза, при повишаването на осведомеността, както и при участието на обществеността, достъпа до информация и достъпа до правосъдие по въпроси от областта на околната среда.
- (22) Предоставянето на подпомагане в рамките на настоящия регламент следва да се извършва в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. Проектите, финансирани по програма LIFE, следва да отговарят на критериите за допустимост и подбор с оглед осигуряване на възможно най-доброто използване на фондовете на Съюза и осигуряване на добавена стойност за Съюза. При оценката на добавената стойност за Съюза Комисията следва да обръща специално внимание, доколкото е приложимо към приоритетните области, на потенциала на резултатите от проектите, който да бъде за възпроизвеждан и прехвърлян, устойчивостта на техните резултати и приноса към постигане на общите и специфичните цели на приоритетните области, както и на тематичните приоритети, осъществявани посредством темите на проектите. Следва да бъдат насърчавани проекти с междусекторно въздействие. Комисията следва да насърчава и стимулира също така и използването на „зелените“ обществени поръчки, по-специално при изпълнението на проекти.
- (23) С цел поддържане на равни условия за всички предприятия, извършващи дейност на вътрешния пазар, и с оглед избягване на неоправдано нарушаване на конкуренцията, предоставеното финансиране по програма LIFE следва да е насочено, когато е уместно, към недостатъците на пазара. Освен това в случаите, когато финансирането представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), то следва да се планира по начин, който съответства на правилата за държавните помощи, така че да се предотвратят нарушения на пазара, като например изместване на частното финансиране, създаване на неефективни пазарни структури или запазване на неефективни предприятия, и не може да бъде

⁽¹⁾ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на ЕС (Виж страница 924 от настоящия брой на Официален вестник.).

⁽²⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

използвано докато не бъде одобрено от Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС, освен ако не е в съответствие с регламент, приет съгласно Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ⁽¹⁾.

- (24) С цел да се подобри прилагането на политиката в областта на околната среда и климата и да се засили интеграцията на целите по отношение на околната среда и климата в други политики, програмата LIFE следва да насърчава проекти, които подпомагат интегрирани подходи към изпълнението на законодателството и политиката в областта на околната среда и климата. Подобни интегрирани проекти следва да служат като конкретни инструменти за засилване на интеграцията на целите за околната среда и климата в други политики на Съюза и в цялостните разходи на Съюза в съответствие със стратегията Европа 2020. Те следва да предоставят примери за добри практики за ефективно и добре координирано изпълнение на политиката на Съюза за околната среда и климата в държавите-членки и регионите. Интегрираните проекти по подпрограмата за околната среда следва да акцентират главно върху прилагането на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., като особено внимание се отделя на ефективното управление и консолидирането на мрежата „Натура 2000“, създадена съгласно Директива 92/43/ЕИО, чрез прилагане на приоритетни рамки за действие, изготвени въз основа на член 8 от същата директива, прилагането на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и върху прилагането на законодателството по отношение на опадъците и въздуха.
- (25) Интегрираните проекти с фокус върху набелязаните теми следва да бъдат многоцелеви механизъм за изпълнение (например насочени към екологични ползи и изграждане на капацитет), като по този начин дават възможност за постигане на резултати в други области на политиките, по-специално по отношение на морската среда, в съответствие с целите на Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. Интегрирани проекти също може да бъдат планирани и в други екологични области. В рамките на подпрограмата за действия по климата такива проекти следва да се отнасят по-специално до стратегии и планове за действие за смекчаване на изменението на климата и за адаптация към него.
- (26) Интегрираните проекти следва да подпомагат само поредица от конкретни дейности и мерки, докато други дейности, които допълват включените в проекта, следва да бъдат финансирани от други програми за финансиране от

страна на Съюза, както и от национални и регионални фондове, и фондове от частния сектор. Финансирането по линия на програмата LIFE следва да използва полезните взаимодействия и да гарантира съгласуваност между различните източници на финансиране на Съюза, като предоставя стратегически акцент върху околната среда и климата и същевременно осигурява опростяване на процедурите.

- (27) Интегрираните проекти със специален акцент върху прилагането на законодателството и политиката на Съюза в областта на околната среда и климата чрез интегрирани подходи изискват действия във всички части на Съюза и във всички сектори, към които е насочен настоящият регламент. Това налага въвеждането на разпределителен елемент в процеса на подбор за улесняване на постигането на географски баланс, както и полагането на усилия от страна на държавите-членки, ако е необходимо, с подкрепата на проект за техническа помощ по линия на LIFE, за да изготвят и предложат най-малко един интегриран проект по време на програмния период на LIFE.
- (28) Предвид факта, че подходът с интегрирани проекти е новост, при необходимост заинтересованите страни следва да получат подкрепа чрез техническа помощ. Една двуетапна процедура за кандидатстване следва да облекчи фазата за кандидатстване. През първия етап следва финансов план да посочва кои други източници за финансиране — от Съюза, национални или частни, трябва да бъдат мобилизирани и до каква степен. Едва на втория етап следва да се изискват писма за намерение от поне още един източник на финансиране, за да се гарантира, че е изпълнено изискването за мобилизиране на допълнителен източник на финансиране. Степента, до която са мобилизирани други фондове на Съюза, следва да бъде взета предвид по време на фазата на възлагане.
- (29) Успехът на интегрираните проекти е свързан с тясно сътрудничество между националните, регионалните и местните органи и недържавните участници, свързани с целите на програмата LIFE. По тази причина следва да се прилагат принципите на прозрачност и оповестяване на решенията, свързани с изготвянето, прилагането, оценяването и мониторинга на проекти.
- (30) За проекти по подпрограмата за околната среда, различни от интегрирани проекти, следва да се предвиди пропорционално разпределение на средствата между всички държави-членки за срока на първата многогодишна работна програма в съответствие с принципите на солидарност и споделена отговорност посредством изготвяне на прогнозно национално разпределение на средства.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

- (31) С цел изграждане на капацитет на държавите-членки за участие в програмата LIFE, на всяка държава-членка, която отговаря на съответните изисквания, установени с настоящия регламент, следва да се предоставя гарантирано финансиране за проекти за изграждане на капацитет. Такова финансиране следва да се предоставя въз основа на съгласуван план за изграждане на капацитет, в който се очертават необходимите интервенции и средства.

- (32) В програмата LIFE качеството следва да служи като главен критерий, ръководещ оценката на проекта и процеса на възлагане. Разпределителните елементи, въведени с цел да се отрази географският баланс, са с ориентировъчен характер и не предполагат обезпечени средства или разпределения по държава-членка.
- (33) Съюзът е страна по Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда („Конвенцията от Орхус“) на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН). Следователно работата на неправителствените организации (НПО) и мрежите от организации с нестопанска цел за постигане на цел от общ интерес за Съюза, следва да бъде подпомагана, тъй като те ефективно подкрепят целите на Конвенцията от Орхус, като активно дават израз на опасенията и застъпват гледните точки на гражданите на Съюза в рамките на процеса на разработване на политиката, както и подкрепят нейното изпълнение и повишават осведомеността по проблеми, свързани с околната среда и климата, и отговорните действия на политиката. Целесъобразно е по програма LIFE да бъде подпомаган широк обхват от НПО, както и мрежи от организации с нестопанска цел, които се стремят към постигане на цел от общ интерес за Съюза, и които работят главно по действия в областта на околната среда и/или климата, чрез конкурентно и прозрачно отпускане на безвъзмездни средства за оперативни разходи, с оглед подпомагането им ефективно да допринасят за политиката на Съюза, и за насърчаване и укрепване на изпълнението и прилагането на целите на Съюза по отношение на околната среда и климата, както и изграждане и укрепване на техния капацитет, за да станат по-ефективни партньори.
- (34) С оглед изпълнението на своята роля по инициране на разработването и прилагането на политиката в областта на околната среда и климата, Комисията следва да използва ресурси по програма LIFE, за да подпомага иницирането, изпълнението и целенасоченото интегриране на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата, включително придобиването на услуги и стоки. Отпуснатите финансови ресурси за комуникационни дейности по настоящия регламент следва да обхващат и институционалната комуникация по политическите приоритети на Съюза, както и по статуса на изпълнение и транспониране на цялото основно законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата.
- (35) Настоящото пазарно несъответствие между търсенето и предлагането на заеми, дялов капитал и рисков капитал е вероятно да продължи в контекста на финансовата криза, и поради това е целесъобразно да се позволи използването на финансови инструменти за подпомагане на проекти, които могат да генерират приходи в областта на околната среда и климата. Финансовите инструменти, които се подкрепят по програма LIFE, следва да се използват по икономически ефективен начин за задоволяване на конкретни пазарни нужди в съответствие с целите на програмата и не следва да изместват частното финансиране. Следва да бъде възможно комбинирането на финансови инструменти с безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Съюза, включително по настоящия регламент.
- (36) Опитът от предишните програми LIFE показва нуждата от съсредоточаване на усилията върху конкретни приоритети и сфери на действие на политиката в областта околната среда и климата. Тези тематични приоритети не следва да са изчерпателни с цел да се даде възможност на кандидатите да внасят нови предложения в други области и да включват нови идеи за посрещане на нови предизвикателства. Многогодишните работни програми следва също да бъдат гъвкави, за да се постигнат целите на програмата LIFE, като същевременно осигуряват нужното постоянство на темите на проектите, които прилагат тематичните приоритети, за потенциалните кандидати, за да планират, изготвят и представят предложенията. Първата многогодишна работна програма следва да бъде валидна за период от четири години, последвана от втора работна програма с тригодишна продължителност. И двете работни програми следва да съдържат неизчерпателен списък от теми на проекти, които изпълняват тематичните приоритети.
- (37) Опитът от предишните програми LIFE изтъква значението на националните звена за контакт LIFE, по-специално за предоставяне на подкрепа за кандидатите и бенефициерите, като по този начин допринасят за успешното изпълнение на програмите. Поради това системата от национални и регионални звена за контакт LIFE следва да бъде продължена и укрепвана, когато е възможно, по-специално в държавите-членки със слабо усвояване на средствата за проекти, и да се засили сътрудничеството между Комисията и националните звена за контакт LIFE, както и между националните и регионалните звена за контакт LIFE. Опитът от предишните програми LIFE също така подчерта значението на гарантирането на ефективното разпространение на резултатите от проектите и комуникационните дейности за повишаването на ефекта на лоста и добавената стойност за Съюза на програмата LIFE, по-специално посредством организиране на семинари, работни срещи и други дейности, насочени към обмяна на опит, знания и добри практики в рамките на Съюза. Поради това Комисията следва да продължи и засили целенасочените дейности за популяризиране, включително дейностите със специален акцент върху интегрираните проекти, по-специално в държавите-членки със слабо усвояване на средствата, и във връзка със специфични сектори, и да улеснява сътрудничеството и обмяна на опит между бенефициерите по програмата LIFE и другите. Комисията следва също така да продължи да публикува редовно списъка с проекти, финансирани по линия на програмата LIFE, заедно с кратко описание на целите и постигнатите резултати, и резюме на изразходваните средства, като използва подходящи медии и технологии.

- (38) С оглед опростяването на програмата LIFE и намаляване на административната тежест за кандидатите и бенефициерите следва в по-голяма степен да се използват единни ставки и еднократни фиксирани суми, без да се компрометира допустимостта на ДДС и на разходите за постоянен персонал съгласно условията, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Както е според съществуващата практика, съвкупният размер на средствата, предоставени на проектите от публични организации (в ролята им на координиращ проекта бенефициер и/или асоцииран бенефициер), следва да надхвърля с поне 2 % размера на разходите за заплати за служители на националните администрации, които се таксуват за проекта. Средства на Съюза не следва да се използват за субсидиране на националните бюджети, като например за покриване на разходите за ДДС. При все това съществува твърде ограничена информация относно сумите от средства на Съюза, които се използват за покриване на ДДС. Във връзка с това в междинната и последващата оценка на програмата LIFE Комисията следва да представи преглед по държава-членка на възстановяванията на ДДС, които бенефициерите по проекти по LIFE са изискали на етапа на окончателно плащане.
- (39) Максималният размер на финансирането следва да се определи на такова равнище, каквото е необходимо с цел да се поддържа ефективното ниво на подпомагане, осигурено от програмата LIFE.
- (40) Програма LIFE и подпрограмите ѝ следва да бъдат редовно подлагани на мониторинг и оценявани по съответни показатели за изпълнение, за да се даде възможност за корекции, включително за всички необходими преразглеждания на тематичните приоритети. При допълнителното определяне на показателите за изпълнение за оценката на програмите и проектите, Комисията следва да постави акцент върху мониторинга на качеството въз основа на показатели за изпълнение и очаквани резултати и въздействие. Комисията следва също така да предложи метод за мониторинг на дългосрочния успех на проектите, по-специално в приоритетната област природа и биологично разнообразие. С цел да се осигурят доказателства за съпътстващите ползи, които двете подпрограми могат да допринесат за действията по климата и биологичното разнообразие, както и да се осигури информация за нивото на разходите, мониторингът на програмата LIFE следва да проследява разходите, направени във връзка с действията по климата и с биологичното разнообразие, както е определено в „Бюджет за Европа 2020“. Посоченото проследяване следва да се основава на обикновена методика чрез отнасяне на разходите към една от следните три категории: разходи, извършени само във връзка с климата/ биологичното разнообразие (да се отчитат като 100 %), разходи в значителна връзка с климата/биологичното разнообразие (да се отчитат като 40 %), и разходи без връзка с климата/биологичното разнообразие (да се отчитат като 0 %). Посочената методика не следва да изключва използването на поточни методики, когато е целесъобразно.
- (41) Предвид дългогодишния опит на Комисията в управлението на програмата LIFE и проектите по нея и положителния опит на бенефициерите по програма LIFE с външни екипи за мониторинг, управлението на програмата LIFE следва да остане в рамките на Комисията.
- Всяка промяна в структурата на управление на програма LIFE и проектите по нея следва да подлежи на предварителен анализ на разходите и ползите и да обръща специално внимание на осигуряването на адекватен и цялостен експертен опит, по-специално в приоритетната област „природа и биологично разнообразие“.
- (42) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, неоснователно изплатени или неправомерно използвани средства, и в случаите, когато е необходимо, санкции.
- (43) С цел да се осигури възможно най-добрата оценка на използването на средствата на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с показателите за изпълнение, приложими към тематичните приоритети по подпрограмата за околната среда и приоритетните области по подпрограмата за действия по климата, да изменя тематичните приоритети, посочени в приложение III, и да увеличава процентната стойност на бюджета, разпределен за безвъзмездни средства за проекти, които подкрепят опазването на природата и биологичното разнообразие. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (44) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент във връзка с приемането на многогодишните работни програми, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.
- (45) Ако Комитетът за Програмата за околната среда и действията по климата LIFE не представи становище относно проект на акт за изпълнение, Комисията следва в съответствие с член 5, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011 да не приема проекта на акт за изпълнение. Прибягването до тази процедура следва да бъде обосновано, наред с другото, от необходимостта от оценка на пропорционалното разпределение на средства между интегрираните проекти, и по-специално — на максималната сума, която може да получи отделен интегриран проект.
- ⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(46) С цел да се гарантира ефикасният преход между мерките, приети в съответствие с Регламент (ЕО) № 614/2007 и програмата LIFE, е необходимо мониторингът, одитът и оценяването на качеството на дейностите, финансирани по посочения регламент, да продължат и след неговото изтичане.

(47) Добавената стойност на програмата LIFE произтича от спецификата на подхода и акцента ѝ, които правят нейните интервенции специално пригодени към нуждите на околната среда и климата. Програмата LIFE може чрез по-голямо обединяване на ресурси и експертни знания да допринесе за по-ефективното прилагане на политиките в областта на околната среда, отколкото при самостоятелни действия от страна на държавите-членки. Програмата осигурява също така платформа за разработване и обмен на най-добри практики и знания, с което се подобряват, катализират и ускоряват промени в изпълнението на постиженията на правото на Съюза, и за изграждане на капацитет, като подкрепя частни участници – по-специално МСП – в изпробването на технологии и решения с ограничен мащаб, и предоставя възможност на държавите-членки и заинтересованите страни да се учат едни от други. Освен това в рамките на програмата LIFE се създават полезни взаимодействия между средствата на Съюза и националните фондове и се стимулират допълнителни средства от частния сектор, като по този начин се повишава съгласуваността на интервенциите на Съюза и се насърчава по-хомогенното прилагане на постиженията на правото на Съюза.

(48) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно принос към прилагането и разработването на политиката и законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата, включително интегрирането на целите, свързани с околната среда и климата, в други политики, както и насърчаването на по-доброто управление, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а поради мащаба и последиците от настоящия регламент могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

(49) Поради това Регламент (ЕО) № 614/2007 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ПРОГРАМА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ДЕЙСТВИЯТА ПО КЛИМАТА (LIFE)

Член 1

Създаване

Създава се Програма за околната среда и действията по климата, която обхваща периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. („Програма LIFE“).

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „пилотни проекти“ означава проекти, в които се прилага технически похват или метод, които не са били прилагани преди това или на друго място, които предлагат потенциални ползи в областта на околната среда и климата, в сравнение с настоящите най-добри практики и които впоследствие могат да бъдат прилагани в по-голям мащаб при сходни ситуации;
- б) „демонстрационни проекти“ означава проекти, които осъществяват на практика, изпитват, оценяват и разпространяват действия, методики или подходи, които са нови или неизвестни в специфичния контекст на проектите, като например географския, екологичния или социално-икономическия контекст, и които може да се приложат при подобни обстоятелства другаде;
- в) „проекти с най-добра практика“ означава проекти, които прилагат подходящи, разходно-ефективни и съвременни техники, методи и подходи, като се взема предвид специфичният контекст на проекта;
- г) „интегрирани проекти“ означава проекти, които изпълняват в голям териториален мащаб, по-специално в регионален, многорегионален, национален или транснационален мащаб, стратегии или планове в областта на околната среда или климата, изисквани от специфичното законодателство на Съюза в посочената област, разработени съгласно други актове на Съюза или разработени от органите на държавите-членки, преди всичко в областта на природата, включително, наред с другото, на управлението на мрежата „Натура 2000“, водите, отпадъците, въздуха и смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него, като същевременно гарантират участие на заинтересованите страни и насърчават мобилизиране и координиране с поне още един подходящ източник на финансиране от Съюза, на национално равнище или от частния сектор;
- д) „проекти за техническа помощ“ означава проекти, които посредством безвъзмездни средства за дейности предоставят финансова подкрепа на кандидатите при изготвянето на интегрирани проекти, и по-специално за гарантиране, че тези проекти съответстват на графика и техническите и финансовите изисквания на програмата LIFE в координация със средства, посочени в член 8, параграф 3;
- е) „проекти за изграждане на капацитет“ означава проекти, които посредством безвъзмездни средства за дейности предоставят финансова подкрепа за действията, необходими за изграждане на капацитета на държавите-членки, включително националните или регионалните звена за контакт LIFE, с оглед държавите-членки да могат да участват по-ефективно в програмата LIFE;

ж) „подготвителни проекти“ означава проекти, определени основно от Комисията в сътрудничество с държавите-членки, насочени към конкретни нужди за разработването и изпълнението на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда или климата;

з) „проекти за информация, осведоменост и разпространяване“ означават проекти, насочени към подкрепа на комуникацията, разпространението на информация и повишаването на осведомеността в областите на подпрограмите за околната среда и действия по климата.

Член 3

Общи цели и показатели за изпълнение

1. Програма LIFE има, по-специално, следните общи цели:

а) да допринесе за преминаване към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика с по-ефективно използване на ресурсите, защитата и подобряването на качеството на околната среда и за спирането на загубата и възстановяването на биологично разнообразие, включително за подпомагане на мрежата „Натура 2000“ и справяне с влошаването на състоянието на екосистемите;

б) да подобрява разработването, изпълнението и прилагането на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата, както и да действа като катализатор и насърчава интегрирането и целенасоченото включване на целите, свързани с околната среда и климата, в други политики на Съюза и в практиките на обществения и частния сектор, включително чрез повишаване на капацитета на публичния и частния сектор;

в) да спомага за по-добро управление в областта на околната среда и климата на всички равнища, включително за подобро ангажиране на гражданското общество, НПО и местните участници.

г) да подпомага изпълнението на 7-мата програма за действие за околната среда.

При следването на тези цели програмата LIFE допринася за устойчивото развитие и постигането на целите и задачите на стратегията „Европа 2020“ и на съответните стратегии и планове на Съюза в областта на околната среда и климата.

2. Общите цели, предвидени в параграф 1, се изпълняват посредством следните подпрограми:

а) подпрограма за околната среда;

б) подпрограма за действия по климата.

3. Изпълнението на програма LIFE се оценява, по-специално, по следните показатели:

а) по отношение на общите цели, посочени в параграф 1 буква а), — приписването на програмата подобрения в областта на

околната среда и климата. По отношение на целта за допринасяне за спиране на загубата и възстановяване на биологичното разнообразие — приписването на програмата подобрения на околната среда по отношение на целта се измерват чрез процента възстановени или доведени до подходящо управление райони в мрежата „Натура 2000“, чрез площта и вида на възстановените екосистеми, и чрез броя и вида на целевите местообитания и видовете с подобряващо се природозащитно състояние;

б) по отношение на общите цели, свързани с разработване и изпълнение, посочени в параграф 1, буква б) — брой на разработени или предприети интервенции за изпълнение на планове, програми или стратегии в съответствие с политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда или климата и брой интервенции, подходящи за възпроизвеждане или трансфер;

в) по отношение на общите цели, насочени към интегриране и включване, посочени в параграф 1, буква б) — брой интервенции, с които се постигат полезни взаимодействия с други програми за финансиране от страна на Съюза или които са целенасочено включени в тях, или които са интегрирани в практики от публичния или частния сектор;

г) по отношение на общата цел, посочена в параграф 1, буква в) — брой интервенции за гарантиране на по-добро управление, разпространяване на информация и повишаване на осведомеността по аспектите на околната среда и климата.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29 за допълнително определяне на показателите за изпълнение с оглед на прилагането им към приоритетните области и тематичните приоритети, посочени съответно в член 9 и приложение III по отношение на подпрограмата за околна среда и член 13 — по отношение на подпрограмата за действия по климата.

Член 4

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата LIFE за периода от 2014 г. до 2020 г. се определя в размер на 3 456 655 000 EUR по текущи цени, което се равнява на 0,318 % от общата сума на бюджетните кредити за поети задължения, както е посочено в Регламента на (ЕС) № 1311/2013.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в рамките на многогодишната финансова рамка.

2. Бюджетната разбивка за подпрограмите е както следва:

а) 2 592 491 250 EUR от общия финансов пакет, посочен в параграф 1, се отпуска за подпрограмата за околна среда;

- б) 864 163 750 EUR от общия финансов пакет, посочен в параграф 1, се отпуска за подпрограмата за действия по климата.

Член 5

Участие на трети държави в програмата LIFE

Програмата е открита за участие на следните държави:

- а) държави от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП);
- б) държави кандидатки, потенциални кандидати и държави в процес на присъединяване към Съюза;
- в) държави, за които се прилага Европейската политика за съседство;
- г) държави, които са станали членове на Европейската агенция за околната среда в съответствие с Регламент (ЕО) № 933/1999 на Съвета ⁽¹⁾.

Участието се извършва в съответствие с условията, предвидени в съответните двустранни или многостранни споразумения, установяващи общите принципи за участие на тези трети държави в програми на Съюза.

Член 6

Дейности извън Съюза или в отвъдморските страни и територии

1. Без да се засягат разпоредбите на член 5, в рамките на програмата LIFE може да се финансират дейности извън Съюза и в отвъдморските страни и територии (ОСТ) в съответствие с Решение 2001/822/ЕО (Решение за асоцииране на отвъдморските страни и територии), при условие че тези дейности са необходими за постигането на целите на Съюза по отношение на околната среда и климата и за осигуряване на ефективността на интервенциите, изпълнявани на териториите на държавите-членки, за които се прилагат Договорите.

2. Юридическо лице, установено извън Съюза, може да участва в проектите, посочени в член 18, при условие че бенефициерът, който координира проекта, е установен в Съюза и дейността, която ще бъде извършвана извън Съюза, отговаря на посочените в параграф 1 от настоящия член изисквания.

Член 7

Международно сътрудничество

В процеса на изпълнение на програмата LIFE е възможно сътрудничество с международни организации и техните институции и органи, ако е необходимо за постигането на общите цели, предвидени в член 3.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 933/1999 на Съвета от 29 април 1999 г. за изменение на Регламент (ЕИО) № 1210/90 за създаване на Европейска агенция по околната среда и на Европейска мрежа за информация и наблюдение на околната среда (ОВ L 117, 5.5.1999 г., стр. 1).

Член 8

Допълване

1. Комисията и държавите-членки гарантират, че подкрепата по програма LIFE е съгласувана с политиките и приоритетите на Съюза и допълва други финансови инструменти на Съюза, като същевременно осигурява изпълнението на мерките за опростяване.

2. Операциите, финансирани в рамките на програмата LIFE, са в съответствие с правото на Съюза и националното право, включително правилата на Съюза за държавните помощи. Поспециално, финансирането по програма LIFE, което представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, се съобщава на Комисията от държавите-членки и може да бъде използвано едва след като бъде одобрено от Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС, освен ако не е в съответствие с регламент, приет съгласно член 2, параграф 1 и член 8 от Регламент (ЕО) № 994/98.

3. В съответствие със съответните им отговорности Комисията и държавите-членки осигуряват координацията между програмата LIFE и Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, с цел да се създадат полезни взаимодействия, особено в контекста на интегрираните проекти, и да се подкрепи използването на решения, методи и подходи, разработени в рамките на програмата LIFE. Тази координация се осъществява в рамката, установена в Регламента за общоприложими разпоредби и чрез Общата стратегическа рамка и механизмите, определени в споразуменията за партньорство, както се изисква от посочения регламент.

4. Комисията също така осигурява съгласуваност и полезни взаимодействия и избягва припокриване между програмата LIFE и други политики и финансови инструменти на Съюза, поспециално „Хоризонт 2020“ и тези в рамките на външните действия на Съюза.

ДЯЛ II

ПОДПРОГРАМИ

ГЛАВА 1

Подпрограмата за околната среда

Член 9

Приоритетни области на подпрограмата за околната среда

1. Подпрограмата за околната среда има три приоритетни области:

- а) околна среда и ресурсна ефективност,

- б) природа и биологично разнообразие,
- в) управление и информация, свързани с околната среда.

2. Посочените в параграф 1 приоритетни области обхващат тематичните приоритети, предвидени в приложение III.

На Комисията се предоставя правомощието да приема, когато е необходимо, делегирани актове в съответствие с член 29 във връзка с добавяне, заличаване или изменение на тематичните приоритети, предвидени в приложение III, въз основа на следните критерии:

- а) приоритетите, установени в 7-та програма за действие за околната среда;
- б) специфичните цели, определени за всяка приоритетна област, посочена в членове 10, 11 и 12;
- в) събрания опит от изпълнението на многогодишната работна програма, посочена в член 24;
- г) събрания опит от изпълнението на интегрираните проекти;
- д) приоритетите, произтичащи от ново законодателство на Съюза в областта на околната среда, прието след 23 декември 2013 г.; или
- е) събрания опит от прилагането на действащото законодателство и актуалната политика на Съюза в областта на околната среда.

Комисията преразглежда и ако е необходимо, преработва тематичните приоритети, предвидени в приложение III, най-късно до междинната оценка на програмата LIFE, посочена в член 27, параграф 2, буква а).

3. Най-малко 55 % от бюджетните ресурси, отпуснати за проекти под формата на безвъзмездни средства за дейности по подпрограмата за околната среда, са определени за проекти, подкрепящи опазването на природата и биологичното разнообразие.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29 във връзка с увеличаване на процентната стойност, посочена в параграф 3 от настоящия член, с максимум 10 %, при условие че всички средства, поискани през две последователни години чрез предложения, които попадат в приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ и отговарят на минималните изисквания за качество, надвишават с повече от 20 % съответната сума за двете години, предшестващи тези години.

Член 10

Специфични цели за приоритетната област „Околна среда и ресурсна ефективност“

Специфичните цели за приоритетната област „Околна среда и ресурсна ефективност“ на подпрограмата за околната среда са по-специално:

- а) да разработва, изпитва и демонстрира подходи за политиката или управлението, най-добри практики и решения за проблеми с околната среда, включително разработка и демонстрация на иновативни технологии, подходящи за възпроизвеждане, трансфер или интегриране, включително по отношение на връзката между околната среда и здравето, и които подкрепят политиката и законодателството относно ефективното използване на ресурсите, включително пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа;
- б) да подкрепя прилагането, разработването, изпитването и демонстрирането на интегрирани подходи при изпълнение на планове и програми по политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда, най-вече в областта на водите, отпадъците и въздуха;
- в) да подобрява базата от знания за разработването, прилагането, оценяването, мониторинга и крайната оценка на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда, както и за оценяването и мониторинга на факторите, видовете натиск и реакции, които оказват въздействие върху околната среда в рамките на Съюза и извън него.

Член 11

Специфични цели за приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“

Специфичните цели за приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ на подпрограмата за околната среда са по-специално:

- а) да допринася за разработването и изпълнението на политика и законодателство на Съюза в областта на природата и биологичното разнообразие, включително на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., и директиви 92/43/ЕО и 2009/147/ЕО, по-специално чрез прилагане, разработване, изпитване и демонстрирането на подходи, най-добри практики и решения;
- б) да подпомага по-нататъшното развитие, изпълнението и управлението на мрежата „Натура 2000“, изградена съгласно член 3 от Директива 92/43/ЕО по-специално прилагането, разработването, изпитването и демонстрирането на интегрирани подходи за изпълнението на рамките на приоритетни действия, изготвени въз основа на член 8 от посочената директива;
- в) да подобрява базата от знания за разработването, прилагането, оценяването, мониторинга и крайната оценка на политиката и законодателството на Съюза в областта на природата и биологичното разнообразие, както и за оценяването и мониторинга на факторите, видовете натиск и реакциите, които оказват въздействие върху природата и биологичното разнообразие в рамките на Съюза и извън него.

Член 12

Специфични цели за приоритетната област „Управление и информация, свързани с околната среда“

Специфичните цели на приоритетната област „Управление и информация, свързани с околната среда“ на подпрограмата за околната среда са по-специално:

- а) да насърчава повишаването на осведомеността по въпросите на околната среда, включително изграждането на обществена подкрепа и подкрепа от страна на заинтересованите страни за процеса на формиране на политиката на Съюза в областта на околната среда, както и да насърчава познанията за устойчиво развитие и новите модели за устойчиво потребление;
- б) да подкрепя комуникацията, управлението и разпространението на информация в областта на околната среда, да улеснява споделянето на знания за успешни решения и практики в областта на околната среда, включително чрез създаване на платформи за сътрудничество сред заинтересованите страни, и обучение;
- в) да насърчава и подпомага по-ефективното спазване и прилагане на законодателството на Съюза в областта на околната среда, по-специално чрез насърчаване на разработването и разпространението на най-добри практики и подходи в политиките;
- г) да насърчава по-добро управление в областта на околната среда посредством разширяване на участието на заинтересованите страни, в това число и НПО, в консултациите по изпълнението на политиките.

ГЛАВА 2

Подпрограма за действия по климата

Член 13

Приоритетни области на подпрограмата за действия по климата

Подпрограмата за действия по климата има три приоритетни области:

- а) смекчаване на изменението на климата;
- б) адаптация към изменението на климата;
- в) управление и информация, свързани с климата.

Член 14

Специфични цели на приоритетната област „Смекчаване на изменението на климата“

С оглед на приноса за намаляване на емисиите на парникови газове приоритетната област „Смекчаване на изменението на климата“ има следните специфични цели:

- а) да допринася за прилагането и разработването на политиката и законодателството на Съюза относно смекчаването на изменението на климата, включително целенасоченото включване на всички области на политиката, по-конкретно чрез разработване, изпитване и демонстриране на подходи в политиката или управлението, най-добри практики и решения за смекчаване на изменението на климата;
- б) да подобрява базата от знания за разработване, оценяване, мониторинг, крайното оценяване и изпълнението на

ефективни действия и мерки за смекчаване на изменението на климата, както и да увеличава способността тези знания да се прилагат в практиката;

- в) да улеснява разработването и прилагането на интегрирани подходи, като например при стратегии и планове за действие за смекчаване на изменението на климата, на местно, регионално или национално равнище;
- г) да допринася за разработването и демонстрирането на новаторски технологии, системи, методи и инструменти за смекчаване на изменението на климата, които са подходящи за възпроизвеждане, трансфериране или интегриране.

Член 15

Специфични цели за приоритетната област „Адаптация към изменението на климата“

С оглед на приноса за подкрепа на усилията, водещи до увеличаване на устойчивостта към изменението на климата, приоритетна област „Адаптация към изменението на климата“ има следните специфични цели:

- а) да допринася за разработването и прилагането на политиката на Съюза по отношение на адаптацията към изменението на климата, включително целенасоченото включване на всички области на политиката, по-специално чрез разработване, изпитване и демонстриране на подходи в политиката или управлението, най-добри практики и решения за адаптация към изменението на климата, включително, по целесъобразност, подходи, основани на екосистемите;
- б) да подобрява базата от знания за разработването, оценяването, мониторинга, крайната оценка и изпълнението на ефективни действия и мерки, свързани с адаптацията към изменението на климата, като определя като приоритетни, по целесъобразност, онези, които прилагат подход, основан на екосистемата, и да увеличава способността тези знания да се прилагат в практиката;
- в) да улеснява разработването и прилагането на интегрирани подходи, като например при стратегии и планове за действие за адаптация към изменението на климата, на местно, регионално или национално равнище, като определя като приоритетни, по целесъобразност, подходите, основани на екосистемата;
- г) да допринася за разработването и демонстрирането на новаторски технологии, системи, методи и инструменти за адаптиране към изменението на климата, които са подходящи за възпроизвеждане, трансфериране или интегриране.

Член 16

Специфични цели за приоритетната област „Управление и информация, свързани с климата“

Специфичните цели на приоритетната област „Управление и информация, свързани с климата“, са по-специално:

- а) да насърчава повишаването на осведомеността относно въпроси за климата, включително изграждането на обществена подкрепа и подкрепа от страна на заинтересованите страни за политиката на Съюза по отношение на климата, и да насърчава познанията за устойчиво развитие;

- б) да подкрепя комуникацията, управлението и разпространението на информация, свързана с климата, и да улеснява споделянето на знания за съответни успешни решения и практики, включително чрез създаване на платформи за сътрудничество сред заинтересованите страни, и обучение;
- в) да насърчава и подпомага по-ефективното спазване и прилагане на законодателството на Съюза по отношение на климата, по-специално чрез насърчаване на разработването и разпространението на най-добри практики и подходи в политиките;
- г) да насърчава по-добро управление в областта на климата посредством разширяване на участието на заинтересованите страни, включително и НПО, в консултациите по изпълнението на политиките.

ДЯЛ III

ЕДИННИ ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ

ГЛАВА I

Финансиране

Член 17

Видове финансиране

1. Финансирането от Съюза може да приеме следните правни форми:
 - а) безвъзмездни средства;
 - б) договори за възлагане на обществени поръчки;
 - в) вноски към финансови инструменти в съответствие с разпоредбите за финансови инструменти по Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, и по-специално в членове 139 и 140 от него, и с оперативни изисквания, определени в конкретни актове на Съюза;
 - г) други интервенции, необходими за постигане на общите цели, предвидени в член 3.
2. Комисията прилага настоящия регламент в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012.
3. Финансирането по настоящия регламент, което представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, се прилага последователно по отношение на съответните правила на Съюза за държавните помощи.
4. Най-малко 81 % от бюджетните средства за програма LIFE се разпределят за проекти, подпомагани чрез безвъзмездните средства за действия, или по целесъобразност, финансови инструменти, посочени в параграф 1, буква в).

Комисията може да включи тези финансови инструменти като част от многогодишната работна програма, посочена в член 24, в

зависимост от предварителната оценка, посочена в член 140, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

5. Най-много 30 % от бюджетните средства, отпуснати за безвъзмездни средства за действия в съответствие с параграф 4, може да се заделят за интегрирани проекти. Максималният процент се преоценява в рамките на средносрочната оценка на програмата LIFE посочена в член 27, параграф 2, буква а), и се придружава, ако е целесъобразно, от законодателно предложение.

Член 18

Проекти

Следните видове проекти може да бъдат финансирани с безвъзмездни средства за дейности:

- а) пилотни проекти;
- б) демонстрационни проекти;
- в) проекти за най-добри практики;
- г) интегрирани проекти;
- д) проекти за техническа помощ;
- е) проекти за изграждане на капацитет;
- ж) подготвителни проекти;
- з) проекти за информация, осведоменост и разпространяване;
- и) всички други проекти, необходими за постигане на общите цели, предвидени в член 3.

Член 19

Критерии за допустимост и възлагане и подбор на проекти

1. Проектите, посочени в член 18, трябва да отговарят на критерии за допустимост, основаващи се на определенията по член 2 и на следните критерии за възлагане:
 - а) да бъдат от интерес за Съюза, като имат съществен принос за постигането на една от общите цели на програмата LIFE, предвидени в член 3, както и на специфичните цели за приоритетните области, изброени в член 9, тематичните приоритети, предвидени в приложение III, или специфичните цели за приоритетните области, изброени в член 13;
 - б) да осигуряват ефективен от гледна точка на разходите подход и да бъдат технически и финансово съвместими, и;
 - в) да бъдат стабилни по отношение на изпълнението.
2. Възлагането на проектите зависи от съответствието на проектите с минималните изисквания за качество в съответствие с относимите разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

3. Проектите, финансирани по една от приоритетните области на програма LIFE, избягват да са в ущърб на екологичните или климатичните цели на друга приоритетна област и насърчават полезните взаимодействия между различните цели, когато е възможно, както и използването на „зелени“ обществени поръчки.

4. Комисията осигурява географски баланс за интегрираните проекти, като предоставя най-малко три интегрирани проекта на всяка държава-членка, като при това гарантира поне един интегриран проект по подпрограмата за околната среда и поне един интегриран проект в рамките на подпрограмата за действия за климата за срока на програмния период за програмата LIFE, посочен в член 1.

Интегрираните проекти се разпределят с оглед на постигане на целите, определени в съответствие с член 24, параграф 2, буква в) за всяка от областите, посочени в член 2, буква г).

С цел да се направи оценка на съответствието с разпоредбата за мобилизирането на средства на Съюза, на национални или частни средства, посочено в член 2, буква г), предложенията за интегрирани проекти се придружават от:

- а) на първия етап от процеса на подаване на заявления: от финансов план, и
- б) на втория етап от процеса на подаване на заявления— от поне едно писмо за намерение, в което се посочва степента, в която ще бъдат мобилизирани други съответни източници на финансиране от Съюза, национални или частни източници на финансиране, и се уточнява кои са тези източници на финансиране.

5. Комисията осигурява за срока на първата многогодишна работна програма географски баланс за проектите, различни от интегрираните проекти, представени по подпрограмата за околната среда, посредством пропорционално разпределение на средствата между всички държави-членки в съответствие с прогнозните национални разпределения, установени в съответствие с критериите по приложение I. Когато прогнозните национални разпределения не са приложими, проектите се подбират изключително въз основа на техните качества.

6. Ако размерът на съфинансирането, необходимо за проекти, представени от държава-членка, различни от интегрирани проекти, от списъка, съставен от Комисията в края на процедурата по подбор, е по-малък от прогнозно разпределените средства за тази държава-членка, Комисията използва остатъка от това прогнозно национално разпределение, за да съфинансира онези проекти, представени от други държави-членки, с изключение на проекти в ОСТ, които имат най-голям принос за постигане на общите цели, посочени в член 3

При представянето на списъка с проекти, които да бъдат съфинансирани, Комисията докладва пред Комитета за програмата LIFE за околната среда и действия за климата за начина, по който е взела под внимание критериите за разпределение, установени в съответствие с параграфи 4 и 5.

7. Комисията обръща особено внимание на транснационални проекти, в които транснационалното сътрудничество е съществено за гарантиране на опазването на околната среда и изпълнение на целите, свързани с климата, и полага усилия да гарантира, че най-малко 15 % от бюджетните ресурси, отделени за проекти, са разпределени за транснационални проекти. Комисията разглежда предоставянето на средства за финансиране на транснационални проекти дори и в случаи, при които балансът на националното прогнозно разпределение на една или повече държави-членки, участващи в тези транснационални проекти, е бил превишен.

8. По време на първата многогодишна работна програма дадена държава-членка има право на финансиране по един проект за изграждане на капацитет до сумата от 1 000 000 EUR, ако отговаря на един от следните критерии:

- а) средното равнище на усвояване на прогнозното национално разпределение на държавата-членка за 2010, 2011 и 2012 г., както е определено в член 6 от Регламент (ЕО) № 614/2007, е под 70 %;
- б) през 2012 г. БВП на глава от населението на държавата-членка е бил под 90 % от средното ниво за Съюза, или
- в) държавата-членка се е присъединила към Съюза след 1 януари 2013 г.

По време на втората многогодишна работна програма дадена държава-членка има право на финансиране по един проект за изграждане на капацитет до сумата от 750 000 EUR, ако отговаря на следните критерии:

- а) средното равнище на усвояване на прогнозното национално разпределение на държавата-членка за 2014, 2015 и 2016 г., както е посочено в параграф 5, е под 70 %; и
- б) средното равнище на усвояване на прогнозното национално разпределение на държавата-членка за 2014, 2015 и 2016 г. се е увеличило, в сравнение със средното равнище на усвояване за 2010, 2011 и 2012 г.

За да има право на финансиране за проекти за изграждане на капацитет, дадена държава-членка трябва да се ангажира да поддържа ресурсите, заделени за програмата LIFE, включително, *inter alia*, броя на служителите, на равнище, не по-ниско от това през 2012 г., за срока на съответната многогодишна работна програма. Този ангажимент се посочва в плана за изграждане на капацитет по параграф 9.

По изключение от разпоредбите за допустимост по първа и втора алинеи държава-членка няма право на финансиране на проекти за изграждане на капацитет за целия срок на програмата LIFE, ако нейният БВП на глава от населението през 2012 г. е бил по-висок от 105 % от средното ниво за Съюза. Финансирането на проектите за изграждане на капацитет се ограничава до един проект на държава-членка за многогодишна работна програма.

9. Комисията установява ускорена процедура за възлагане за всички проекти за изграждане на капацитет. Заявления за такива проекти за изграждане на капацитет могат да се подават от 23 декември 2013 г.. Заявленията се основават на план за изграждане на капацитет, който се договаря между Комисията и държавата-членка и в него се очертават интервенциите, които ще бъдат финансирани по програмата LIFE, за да се развие капацитетът на държавата-членка да представя успешно заявления за финансиране за проекти по подпрограмите за околната среда и за действие по климата. Такива интервенции включват, но не се ограничават до:

- a) назначаване на нов персонал и обучение за националните или регионални звена за връзка LIFE;
- б) улесняване на обмена на опит и на най-добри практики, както и насърчаване на разпространението и използването на резултатите от проектите по програма LIFE;
- в) подходи за обучение на обучаващите;
- г) програми за обмен и командироване на персонал между публичните органи в държавите-членки, по-специално обмен на дейности от най-висок клас.

Интервенциите, обхванати от плана за изграждане на капацитет, могат да включват предоставяне на експерти за разрешаване на конкретни технически недостатъци и пропуски в капацитета на процесите, но не могат да включват предоставяне на експерти, чиято основна функция е изготвянето на предложения за внасяне в отговор на годишни покани за представяне на предложения.

Планът за изграждане на капацитет очертава и прогнози за разходите, свързани с тези интервенции.

Член 20

Ставки на съфинансиране и допустимост на разходи за проекти

1. Максималният размер на съфинансирането за проекти, посочени в член 18, е:

- a) За срока на първата многогодишна работна програма — до 60 % от допустимите разходи за всички проекти, различни от посочените в буква в), финансирани по двете подпрограми за околната среда и действия за климата.
- б) за срока на втората многогодишна работна програма — до 55 % от допустимите разходи за всички проекти, различни от посочените в буква в), финансирани по двете подпрограми за околната среда и действия за климата.

в) За целия срок на програмата LIFE:

- i) до 60 % от допустимите разходи за проектите, посочени в член 18, букви г), д) и ж);
- ii) при условията на подточка iii), до 60 % от допустимите разходи за проекти, финансирани по приоритетната област „природа и биологично разнообразие“ в подпрограмата за околната среда;

iii) до 75 % от допустимите разходи за проекти, финансирани по приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ в подпрограмата за околната среда, отнасящи се до приоритетни местообитания или видове за изпълнението на Директива 92/43/ЕИО или видовете птици, считани за приоритет за финансиране от Комитета за адаптиране към техническия и научния прогрес, създаден по силата на член 16 от Директива 2009/147/ЕО, когато това е необходимо за постигане целта за опазване;

iv) до 100 % от допустимите разходи за проектите, посочени в член 18, буква е);

2. Условията за допустимост на разходите са установени в член 126 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Такива разходи включват разходи за ДДС и персонал.

В междинната и последващата оценка на програмата LIFE Комисията следва да представи преглед по държава-членка на възстановяванията на ДДС, които бенефициерите по проекти по програмата LIFE са изискали на етапа на окончателно плащане.

3. Разходи, свързани с купуването на земя, се считат за допустими за финансиране от Съюза за проектите, посочени в член 18, при условие че:

- a) купуването ще допринесе за подобряване, поддържане и възстановяване на целостта на мрежата „Натура 2000“, установена по член 3 от Директива 92/43/ЕИО, включително чрез подобряване на връзките, чрез изграждане на коридори, екопасажи, или на други елементи на зелената инфраструктура;
- б) купуването на земята е единственият или най-ефективният начин за постигане на желаните резултати по опазване на природата,
- в) закупената земя се запазва за дългосрочно използване в съответствие с целите, посочени в членове 11, 14, или 15; и
- г) съответните държави-членки гарантират, посредством прехвърляне или по друг начин, че предназначението на такава земя в дългосрочен план ще бъде за целите на опазване на природата.

Член 21

Безвъзмездни средства за оперативни разходи

1. С безвъзмездни средства за оперативни разходи се подкрепят определени оперативни и административни разходи на организации с нестопанска цел, които се стремят към постигане на цел от общ интерес за Съюза, които работят предимно в областта на околната среда или действията по климата и участват в разработването, изпълнението и прилагането на политиката и законодателството на Съюза.

2. Максималният размер на съфинансиране от Съюза с безвъзмездни средства за оперативни разходи, посочени в параграф 1, е 70 % от допустимите разходи.

Член 22

Други видове дейности

По програма LIFE може да се финансират дейности, изпълнявани от Комисията в подкрепа на подготовката, изпълнението и целенасоченото включване на политиките и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата с оглед постигане на общите цели, посочени в член 3. Тези дейности може да включват:

- а) информация и комуникации, включително кампании за повишаване на осведомеността. Отпуснатите финансови ресурси за комуникационни дейности съгласно настоящия регламент обхващат също и институционалната комуникация относно политическите приоритети на Съюза, както и относно статуса на изпълнение и транспониране на цялото основно законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата;
- б) проучвания, наблюдения, моделиране и разработка на сценарии;
- в) подготовка, изпълнение, мониторинг, проверка и оценка на проекти, политики, програми и законодателство;
- г) работни срещи, конференции и срещи;
- д) работа в мрежа и платформи за най-добри практики;
- е) всякакви други дейности, необходими за постигане на общите цели, посочени в член 3.

Член 23

Бенефициери

Програмата LIFE може да финансира публични и частни органи.

С оглед осигуряване на популярност на програмата LIFE бенефициерите популяризират програмата LIFE и резултатите от своите проекти, като винаги посочват подкрепата, получена от Съюза. Запазенният знак (лого) на програмата LIFE, показан в приложение II, се използва при всяка комуникация и се поставя на информационни табла на стратегически места, видими за обществеността. Всички стоки за дълготрайна употреба, получени в рамките на програмата LIFE, носят запазенния знак на програмата LIFE, освен ако Комисията не е уточнила друго.

ГЛАВА 2

Мерки за изпълнение

Член 24

Многогодишни работни програми

1. Комисията приема с актове за изпълнение многогодишни работни програми за програма LIFE. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 30, параграф 2.

Първата многогодишна работна програма е за срок от четири години, а втората многогодишна работна програма е за срок от три години.

2. Всяка многогодишна работна програма уточнява в съответствие с общите цели, предвидени в член 3, следното:

- а) разпределението на средствата за финансиране между приоритетните области, както и различните видове финансиране в рамките на всяка подпрограма в съответствие с член 9, параграф 3 и член 17, параграфи 4 и 5. Не се извършва никакво по-нататъшно предварително разпределяне за безвъзмездни средства за действие по проекти между или в рамките на всяка приоритетна област, с изключение на проектите за техническа помощ и проектите за изграждане на капацитет;
- б) темите на проекти, изпълняващи тематичните приоритети, предвидени в приложение III, за проекти, които да бъдат финансирани за периода, обхванат от многогодишната работна програма;
- в) качествените и количествените резултати, показателите и целите за всяка приоритетна област и всеки тип проект за периода, обхванат от многогодишната работна програма в съответствие с показателите за изпълнение по член 3, параграф 3 и специфичните цели, определени за всяка приоритетна област в членове 10, 11, 12, 14, 15 и 16;
- г) техническата методология за процедурата за подбор на проектите и критериите за подбор и отпускане на безвъзмездни средства в съответствие с членове 2 и 19 от настоящия регламент и съответните разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;
- д) ориентировъчни графици за поканите за представяне на предложения за периода, обхванат от многогодишната работна програма.

3. В рамките на многогодишните работни програми Комисията публикува ежегодни покани за представяне на предложения за приоритетните области, изброени в член 9, параграф 1 и член 13. Комисията гарантира, че неизползваните средства от дадена покана за представяне на предложения се преразпределят между различните видове проекти, посочени в член 18.

4. Комисията посредством акт за изпълнение преразглежда многогодишната работна програма най-късно до междинната оценка на програмата LIFE. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 30, параграф 2.

Член 25

Методи за изпълнение

Комисията изпълнява дейностите, насочени към осъществяване на общите цели, предвидени в член 3 от настоящия регламент, в съответствие с методите за изпълнение на бюджета, предвидени в член 58 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, по-специално с пряко или непряко управление от Комисията на централизирана база или съвместното управление с международни организации.

Член 26

Административно и техническо съдействие

Финансовите средства, отпуснати по програмата LIFE, може да покриват и необходимите разходи по дейностите, свързани с подготовка, мониторинг, контрол, одит, комуникация и оценка, пряко изисквани за управлението на програмата LIFE и за постигане на нейните общи цели, предвидени в член 3.

Комисията редовно и в сътрудничество с националните звена за контакт LIFE организира семинари и работни срещи, публикува списъци с проекти, финансирани по програма LIFE, или предприема други дейности с цел улесняване на обмена на опит, знания и най-добри практики относно всички проекти и на възпроизвеждането и трансфера на резултатите от проекта в целия Съюз. За тази цел Комисията предприема действия, насочени към разпространението на резултатите от проектите сред бенефициерите на LIFE и сред други, и обръща специално внимание, когато е приложимо, на държавите-членки с ниска степен на усвояване на средства по програма LIFE и улеснява комуникацията и сътрудничеството между приключени или текущи проекти с нови бенефициери по проекти, кандидати или заинтересовани страни в същата област.

Комисията организира също редовно специфични семинари, работни срещи или, по целесъобразност, други видове дейности най-малко веднъж на две години, за да се улесни обменът на опит, познания и най-добри практики относно проектирането, изготвянето и прилагането на интегрирани проекти, както и относно ефективността на помощта, която се предоставя чрез проекти за техническа помощ. Тези дейности включват национални или регионални администрации, които управляват други средства на Съюза, и други съответни заинтересовани страни.

Член 27

Наблюдение и оценка

1. Комисията редовно извършва мониторинг и отчитане на изпълнението на програмата LIFE (и нейните подпрограми), включително на размера на разходите по дейности, свързани с климата и с биологичното разнообразие. Комисията оценява и полезните взаимодействия между програма LIFE и други допълващи програми на Съюза и по-специално между нейните

подпрограми. Комисията изчислява прогнозните национални разпределения в съответствие с критериите, определени в приложение I, за срока на втората многогодишна работна програма, изключително за целите на сравняването на постиженията на държавите-членки.

2. Комисията предоставя на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите следните доклади:

а) не по-късно от 30 юни 2017 г. с оглед на решение за продължаване, изменение или прекратяване на мерките — доклад за външна и независима междинна оценка на програма LIFE (и нейните подпрограми), включително качествените и количествените аспекти на нейното изпълнение, размера на разходите по дейности, свързани съответно с климата и с биологичното разнообразие, степента на постигнато взаимодействие между целите, допълването с други съответни програми на Съюза, постигането на целите по всичките мерки (на нивото на резултатите и въздействията, когато е възможно), ефективността на използване на ресурсите и добавената стойност на програмата за Съюза. Този доклад за междинна оценка включва и количествен и качествен анализ на приноса на програма LIFE за природозащитния статус на местообитанията и видовете, изброени в директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО. Оценката освен това разглежда обсега за опростяване, вътрешната и външна съгласуваност, запазването на целесъобразността на всички цели, както и приноса на мерките по програма LIFE към целите на стратегията „Европа 2020“ и към устойчивото развитие. В доклада се вземат предвид резултатите от оценките на дългосрочното въздействие на LIFE+. Докладът за междинна оценка се придружава от забележки на Комисията, включително за начина, по който констатациите на междинната оценка се вземат предвид при изпълнението на програмата LIFE, и по-специално степента, до която е необходима промяна на тематичните приоритети, предвидени в приложение III.

Докладът за средносрочна оценка съдържа или се придружава от задълбочен анализ на обхвата и качеството на търсенето, планирането и прилагането на интегрирани проекти. Специално внимание се обръща на реализирания или очаквания успех на интегрираните проекти при балансирането на други фондове на Съюза, като се вземат предвид ползите от увеличената съгласуваност с други инструменти за финансиране на Съюза, степента на участие на заинтересовани страни и степента, до която предишни проекти по LIFE+ са били или се очаква да бъдат обхванати от интегрирани проекти.

б) не по-късно от 31 декември 2023 г. — доклад за външна и независима последваща оценка, който обхваща изпълнението и резултатите по програмата LIFE (и нейните подпрограми), включително размера на разходите по дейности, свързани съответно с климата и с биологичното разнообразие, степента, до която програма LIFE като цяло и всяка от нейните подпрограми са постигнали своите цели, степента

на постигане на полезни взаимодействия между различните цели, и приноса на програма LIFE за постигането на общите и конкретните цели на стратегията „Европа 2020“. В доклада за последваща оценка също така се проучва във възможно най-голяма степен степента, до която е постигната интеграцията на целите, свързани с околната среда и климата, в другите политики на Съюза и доколкото е възможно, икономическите ползи, постигнати с помощта на програмата LIFE, както и въздействието и добавената стойност за участващите общности.

3. Комисията прави резултатите от предприетите съгласно настоящия член оценки общественодостъпни.

Член 28

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че когато се изпълняват дейности, финансирани по настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всяка друга форма на незаконна дейност, чрез ефективни проверки и, при установени нередности, чрез възстановяване на неоснователно платени суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одит по документи и проверки на място на всички бенефициери, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по програмата LIFE.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, засегнати пряко или непряко от такова финансиране в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета⁽¹⁾, с цел да се установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране от страна на Съюза.

Без да се засягат първа и втора алинея, в договори за сътрудничество с трети държави и международни организации, в споразумения за безвъзмездни средства, решения за безвъзмездни средства и договори, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, изрично се оправомощават Комисията, Сметната палата и OLAF да провеждат подобни одити, проверки на място и контрол.

3. Бенефициерите на финансиране от Съюза пазят на разположение на Комисията за срок от пет години след последното плащане по отношение на всеки проект всички разходооправдателни документи, свързани с разходи по съответния проект.

⁽¹⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 29

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегираните актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощията за приемане на делегираните актове, посочени в член 3, параграф 3, член 9, параграф 2 и член 9, параграф 4, се предоставят на Комисията за срок от седем години, считано от 23 декември 2013 г..

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 3, член 9, параграф 2 и член 9, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 3, член 9, параграф 2 и член 9, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 30

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет за Програмата за околната среда и действията по климата LIFE. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 31

Отмяна

Регламент (ЕО) № 614/2007 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 32**Преходни мерки**

1. Независимо от член 31, първа алинея, мерките, започнали преди 1 януари 2014 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 614/2007, продължават да се уреждат по посочения регламент и трябва да съответстват на техническите разпоредби, определени в него, до тяхното приключване. Комитетът, посочен в член 30, параграф 1 от настоящия регламент, заменя комитета, посочен в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 614/2007, считано от 23 декември 2013 г.

2. Финансирането по програмата LIFE може да покрива също така разходи за техническо и административно съдействие, включително за всички задължителни съгласно Регламент (ЕО) № 614/2007 дейности по мониторинг, комуникация и оценка след изтичането на срока на действието му, за да се осигури преходът между мерките, приети в съответствие с Регламент (ЕО) № 614/2007 и програмата LIFE.

3. Нужните суми в рамките на финансовия пакет за осигуряване на мерки за мониторинг, комуникация и одит в периода след 31 декември 2020 г. се считат за потвърдени, само ако са съгласувани с финансовата рамка, приложима от 1 януари 2021 г.

4. Бюджетните кредити, които съответстват на целеви приходи, произтичащи от възстановяването на погрешно изплатени суми по Регламент (ЕО) № 614/2007, се използват за финансиране на програмата LIFE в съответствие с член 21 от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012.

Член 33**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Критерии за установяване на прогнозни национални разпределения на средства за проекти, различни от интегрирани проекти, представени в рамките на подпрограмата за околната среда

В съответствие с принципите на солидарността и споделяне на отговорността Комисията разпределя между всички държави-членки средствата за програмния период на LIFE, посочен в член 1, за проекти, различни от интегрирани проекти, въз основа на следните критерии:

а) Население

- i) общото население на всяка държава-членка (корекционен коефициент от 50 %); и
- ii) гъстотата на населението на всяка държава-членка, до пределна стойност, два пъти по-висока от средната гъстота на населението в Съюза (корекционен коефициент от 5 %)

б) Природа и биологично разнообразие

- i) общата площ на обекти по „Натура 2000“ за всяка държава-членка, изразена като дял от общата площ по „Натура 2000“ (корекционен коефициент от 25 %); и
 - ii) дяла от територията на държава-членка на обектите ѝ по „Натура 2000“ (корекционен коефициент от 20 %).
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Логото на програмата LIFE

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Тематични приоритети за подпрограмата за околната среда, посочени в член 9

А. Приоритетна област „Околна среда и ресурсна ефективност“:

- а) Тематични приоритети за водите, включително морската среда: дейности по прилагането на специфичните цели за водите, предвидени в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и 7-ата програма за действие за околната среда, по-специално:
- i) интегрирани подходи за прилагането на Директива 2000/60/ЕО;
 - ii) дейности по прилагането на Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾
 - iii) дейности по прилагането на програмата от мерки на Директива 2008/56/ЕО с оглед на постигането на добро екологично състояние на морските води;
 - iv) дейности за осигуряване на безопасно и ефективно използване на водните ресурси, подобряване на количественото управление на водите, запазване на високо равнище на качество на водите и предотвратяване на неправилното използване и влошаването на водните ресурси.
- б) Тематични приоритети за отпадъците: дейности за прилагане на специфичните цели във връзка с отпадъците, предвидени в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и в 7-ата програма за действие за околната среда, и по-специално:
- i) интегрирани подходи за изпълнението на плановите и програмите за управление на отпадъците;
 - ii) дейности за прилагането и развитието на законодателството на Съюза, свързано с отпадъците, като се обръща особено внимание на първите стъпки на йерархията на отпадъците в Съюза (предотвратяване, повторна употреба и рециклиране);
 - iii) дейности с оглед на ефективността на ресурсите и въздействието през целия жизнен цикъл на продуктите, моделите на потребление и дематериализацията на икономиката.
- в) Тематични приоритети за ефективно използване на ресурсите, включително почвите и горите, и екологичната и кръгова икономика: дейности за прилагане на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и на 7-ата програма за действие за околната среда, които не са обхванати от други тематични приоритети, посочени в това приложение и по-конкретно:
- i) дейности за промишлена симбиоза и за трансфер на знания и разработване на нови модели за преминаване към кръгова и екологична икономика;
 - ii) дейности за тематичната стратегия за опазване на почвите (Съобщение на Комисията от 22 септември 2006 г. „Тематична стратегия за опазване на почвите“) със специален акцент върху намаляване и компенсиране на запечатването на почвата, както и по-добро земеползване;
 - iii) дейности за мониторинг на горите и информационни системи за тях, както и за предотвратяване на горските пожари.
- г) Тематични приоритети в областта на околната среда и здравето, включително химикалите и шума: дейности за подпомагане на изпълнението на специфичните цели в областта на околната среда и здравето в 7-ата програма за действие за околната среда, и по-специално:
- i) дейности за подпомагане на прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ (REACH) и на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ (Регламента за биоцидите) за осигуряване на по-безопасно, по-устойчиво или икономично използване на химикалите (включително наноматериали);

⁽¹⁾ Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (ОВ L 288, 6.11.2007 г., стр. 27).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО, за отмяна на Регламент (ЕО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕО на Съвета и Директиви 91/155/ЕО, 93/67/ЕО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 27).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1).

- ii) помощни дейности за улесняване на прилагането на Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ (Директивата за шума), за да се постигнат нива на шума, които не пораждат значително отрицателно въздействие и опасност за човешкото здраве;
 - iii) помощни дейности за избягване на големи аварии, по-специално за улесняване прилагането на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ (директивата „Севезо III“).
- д) Тематични приоритети за качество на въздуха и на емисиите, включително в градска среда: помощни дейности за прилагане на специфичните цели във връзка с въздуха и емисиите в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и в 7-ата програма за действие за околната среда, и по-конкретно:
- i) интегрирани подходи към изпълнението на законодателството за качеството на въздуха;
 - ii) помощни дейности, за да се улесни спазването на качеството на въздуха в Съюза и свързаните с това стандарти за емисии във въздуха, включително на Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ (Директивата за националните тавани за емисии);
 - iii) помощни дейности за засиленото прилагане на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ (Директивата относно промишлените емисии) със специален акцент върху подобряването на процеса на определянето и прилагането на най-добрите налични технически похвати, като се гарантира лесен публичен достъп до информация и засилване на приноса на Директивата за националните тавани за емисии за иновациите.

Б. Приоритетна област „Природа и биологично разнообразие“:

- а) Тематични приоритети за природата: дейности за прилагането на директиви 92/43/ЕО и 2009/147/ЕО, по-специално:
- i) дейности за подобряване на природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително морските местообитания и видове, както и видовете птици, представляващи интерес за Съюза;
 - ii) дейности в подкрепа на биогеографски семинари по мрежата „Натура 2000“;
 - iii) интегрирани подходи за изпълнението на приоритетните рамки за действие.
- б) Тематични приоритети за биологичното разнообразие: дейности за прилагане на стратегията на Съюза за биологичното разнообразие до 2020 г., по-специално:
- i) дейности, които имат за цел да допринесат за постигането на цел 2;
 - ii) дейности, които имат за цел да допринесат за постигането на цели 3, 4 и 5.

В. Приоритетна област „Управление и информация, свързани с околната среда“

- а) информационни, комуникационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, в съответствие с приоритетите на 7-ата програма за действие за околната среда;
- б) дейности в подкрепа на ефективни процедури за контрол, както и мерки за насърчаване на спазването на изискванията по отношение на законодателството на Съюза в областта на околната среда, и в подкрепа на информационни системи и информационни инструменти за прилагането на законодателството на Съюза в областта на околната среда.

⁽¹⁾ Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2002 г. относно оценката и управлението на шума в околната среда (ОВ L 189, 18.7.2002 г., стр. 12).

⁽²⁾ Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители (ОВ L 309, 27.11.2001 г., стр. 22).

⁽⁴⁾ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

Изявления на Комисията

Максимална сума, която може да се получи по един интегриран проект

За Комисията е от особена важност да се осигури пропорционално разпределение на средствата за интегрирани проекти, за да могат да бъдат финансирани възможно най-много от тях и да се гарантира равномерното им разпределение в държавите членки. Предвид това в хода на обсъждането на проекта на работната програма с членовете на комитета по програмата LIFE Комисията ще предложи максимална сума, която да може да бъде получавана по един интегриран проект. Това предложение ще бъде представено като част от методологията за подбор на проекти, която ще бъде приета като част от многогодишната работна програма.

Актуално състояние на финансирането за опазване на биологичното разнообразие в отвъдморските страни и територии

За Комисията опазването на околната среда и биоразнообразието в отвъдморските страни и територии е от особена важност — видно и от предложението за решение за асоцииране на отвъдморските страни и територии, в което тези сектори се включват към областите на сътрудничество между Европейския съюз и отвъдморските страни и територии и се набелязват различните дейности, които биха могли да се ползват от финансиране от Европейския съюз.

Подготвителната дейност по BEST се оказва успешна инициатива, която с готовност бе приета от отвъдморските страни и територии и благодарение на която бяха постигнати реални резултати по отношение на биологичното разнообразие и екосистемните услуги. С приключването на схемата BEST Комисията разглежда възможностите за продължаване на работата по тази линия, но вече по някой от новите инструменти, а именно програмата за глобалните обществени блага и предизвикателства по Инструмента за сътрудничество за развитие.

Тази конкретна възможност за финансиране за опазване на биологичното разнообразие в отвъдморските страни и територии ще бъде допълнена с възможностите, предлагани съгласно член 6 на програмата LIFE за периода 2014 — 2020 г.
